

Έκθεση πεπραγμένων της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ και απολογισμός του απερχόμενου Κοσμήτορα – 2014-18

Συντάχθηκε από τον απερχόμενο Κοσμήτορα Δημήτρη Κουτσογιάννη και συζητήθηκε στη ΓΣ της Σχολής, συνεδρίαση 30 Αυγούστου 2018*

A. Γενικές συνθήκες

逆来顺受。

Όταν έρθουν αντιξοότητες, δες τες ευνοϊκά
(κινέζικη παροιμία)

Από τη μελέτη της 131χρονης ιστορίας της, διαπιστώνεται ότι η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών ποτέ δεν αντιμετώπισε τέτοιες δυσκολίες που βιώνει σήμερα. Η μοναδικότητα της σημερινής συγκυρίας έγκειται εν πρώτοις στην οικονομική δυσπραγία, ως ενδεικτικά της οποίας αναφέρονται τα εξής:

- Η δραματική μείωση της επιχορήγησης των λειτουργικών δαπανών της Σχολής από τον τακτικό προϋπολογισμό του κράτους. Από 1 483 235 € που ήταν το 2010 έπεσε στα 111 150 € το 2018, ήτοι σε ποσοστό μείωσης 93%. Ως αποτέλεσμα, η υλικοτεχνική υποδομή της Σχολής δεν μπορεί να ανανεωθεί ούτε να συντηρηθεί και απαξιώνεται.
- Η μείωση του καθηγητικού προσωπικού της Σχολής περίπου στο μισό. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των μελών ΔΕΠ της Σχολής που θα υπηρετούν στις 1/9/2018 είναι 47, ενώ από το 2010 έχουν κενωθεί από συνταξιοδότηση, θάνατο ή άλλους λόγους, 46 θέσεις μελών ΔΕΠ, και δεν έχει εγκριθεί η αναπλήρωσή τους. Μάλιστα στον αριθμό των 46 ελλειμματικών θέσεων δεν έχουν προσμετρηθεί άλλες 12 κενές θέσεις συνταξιοδοτηθέντων επιμελητών, βοηθών και επιστημονικών συνεργατών που, υπό κανονικές συνθήκες, θα μετατρέπονταν σε θέσεις ΔΕΠ προς πλήρωση.
- Το αβέβαιο μέλλον, η ανεργία και η μετανάστευση στο εξωτερικό των αποφοίτων της Σχολής, σε ποσοστά που ουδέποτε υπήρξαν στο παρελθόν.

Πέραν των επιπτώσεων οικονομικού χαρακτήρα, η κρίση συνοδεύτηκε και από μέτρα πολιτικού χαρακτήρα, όπως:

- Τις αλλεπάλληλες και με μεγάλη συχνότητα και προχειρότητα αλλαγές του νομικού πλαισίου λειτουργίας των πανεπιστημίων που ξεκινούν το 2011 και συνεχίζονται ως σήμερα. Παρά τις συνεχείς αναστατώσεις, το προ του 2011 θεσμικό πλαίσιο δεν έχει βελτιωθεί, ενώ είναι πιθανό η αναστάτωση να συνεχιστεί. Οι αλλαγές, αν και περιβεβλημένες με περιφανείς μανδύες όπως του εκσυγχρονισμού ή του εκδημοκρατισμού, φαίνεται να είχαν ως κύριο μέλημα τον έλεγχο του πανεπιστημίου από τα πολιτικά κόμματα[†].

* Τα πεπραγμένα αναφέρονται στο σύνολο της Σχολής (Σεπ. '14 – Αύγ. '18). Οι ερμηνείες και απόψεις είναι του συντάκτη.

[†] Η προσπάθεια ελέγχου του πανεπιστημίου από το πολιτικό προσωπικό διατρέχει όλη τη μεταπολιτευτική περίοδο. Είναι χαρακτηριστικό ότι το περιβόητο άρθρο 16 (παρ. 5) του Συντάγματος, εκτός από τη διάταξη ότι «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση», περιέχει και την πρόβλεψη ότι «Ειδικός νόμος ορίζει όσα αφορούν τους φοιτητικούς συλλόγους και τη συμμετοχή των σπουδαστών σ' αυτούς». Είναι ενδιαφέρον ότι η πρόβλεψη «ειδικού νόμου» εμφανίζεται στο Σύνταγμα ελάχιστες φορές, ενώ ο συνταγματικός νομοθέτης δεν θεώρησε σκόπιμο να τη συνδυάσει με άλλες περιπτώσεις συλλόγων ή σωματείων (π.χ. εργατικών, δημοσιούπαλληλικών κτλ.), γεγονός που εκτιμάται ότι αντανάκλα τη σπουδαιότητα που δόθηκε στον πολιτικό έλεγχο των πανεπιστημίων. Ενώ ο προβλεπόμενος απ' το Σύνταγμα «ειδικός νόμος» ουδέποτε συντάχθηκε, για μεγάλο διάστημα ήταν έκδηλη η προσπάθεια των κομμάτων (και τον συνδικαλιστικών οργανώσεών τους) για τον έλεγχο της διοίκησης των πανεπιστημίων μέσω κυρίως των φοιτητικών νεολαιών τους και, όταν αυτή δεν απέδιδε καρπούς (μετά την αυτονόμηση των φοιτητικών παρατάξεων από τα κόμματα), ξεκίνησε η αναζήτηση άλλων νομικών ρυθμίσεων (αρχικώς εξοβελίζοντας τους φοιτητές από τα συλλογικά όργανα διοίκησης), εξ ου και οι αλλεπάλληλες αλλαγές.

- *Τις πελατειακού – λαϊκιστικού χαρακτήρα επεμβάσεις του πολιτικού προσωπικού.* Τέτοιες επεμβάσεις ξεκινούν από τις αλληπάλληλες διατάξεις περί μετεγγραφών και έκτακτων εξεταστικών, και φθάνουν στην αναδιάρθρωση του εκπαιδευτικού χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και του χάρτη των επαγγελματικών δικαιωμάτων, με έκδηλη την τάση ισοπέδωσης και εξάλειψης όποιων νησίδων αξιοκρατίας επιμένουν. Είναι χαρακτηριστικό ότι σ' αυτές τις επεμβάσεις πρωταγωνίστησαν όλες οι πρόσφατες κυβερνήσεις, και συναγωνίστηκαν και τα εκτός κυβερνήσεων κόμματα. Η πιθανή εξήγηση είναι ότι τα περιθώρια άσκησης της συνήθους πελατειακής πολιτικής (π.χ. διορισμοί) λιγόστεψαν, λόγω των εξωτερικών ελέγχων, ενώ η άσκησή της στην τριτοβάθμια εκπαίδευση φάνταζε ως ανέξοδη οικονομικά, μη ελεγχόμενη εξωτερικά και αποτελεσματική ως προς το πολιτικό όφελος. Η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών πλήττεται σοβαρά και διαρκώς από τα μέτρα αυτού του τύπου.

Οι πανεπιστημιακοί δεν είμαστε αμέτοχοι ευθυνών για τη σημερινή κρίση. Το ΕΜΠ (περισσότερο) και η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών (λιγότερο), αποδέχθηκαν ή συμβιβάστηκαν με μια σειρά αρνητικών εξελίξεων της μεταπολιτευτικής περιόδου, με τρόπο ανάρμοστο για την υποτιθέμενη πνευματική πρωτοπορία της χώρας. Συγκεκριμένα:

- Συμβιβάστηκαμε με συνθήκες έλλειψης νομιμότητας και δημοκρατίας, και με τη νόθευση των δημοκρατικών διαδικασιών και του διαλόγου από πρακτικές επιβολής ισχύος. Δεχθήκαμε ως φοιτητικούς συλλόγους τα αθροίσματα φοιτητικών παρατάξεων ή και μεμονωμένες μικρές ομάδες επιβολής. Ανεχθήκαμε τη βία των καταλήψεων και παρεμποδίσεων της εργασίας, της ελεύθερης έκφρασης και της διαβούλευσης. Ανεχθήκαμε τη βία ενάντια σε καθηγητές, εργαζόμενους και φοιτητές, το να παρουσιάζεται το bullying ως πράξη αντίστασης. Ως δάσκαλοι παραλείψαμε κάποια σημαντικά μαθήματα, όπως ότι για τις ενέργειές μας οφείλουμε να αναλαμβάνουμε τις ευθύνες και τις συνέπειες, ότι τα δικαιώματα απορρέουν από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, ότι η ελευθερία σκέψης και έκφρασης, ατομικής ή συλλογικής, είναι θεμελιώδες δικαίωμα καθολικό, όχι επιλεκτικό, που η βία το ακυρώνει.
- Στη Σχολή δεν αντισταθήκαμε όσο θα έπρεπε στην ιδεολογία του λαϊκισμού και τη λογική των παροχών. Προ εικοσαετίας καταργήσαμε τον θεσμό των προαπαιτούμενων μαθημάτων, χωρίς έκτοτε να τον αντικαταστήσουμε με άλλον τρόπο οργάνωσης των σπουδών, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν εκφυλιστικά φαινόμενα (π.χ. φοιτητές να εγγράφονται κατ' έτος σε πάνω από 60 μαθήματα). Επίσης, με την αλλαγή της διαδικασίας των «βελτιώσεων» βαθμολογίας συμβάλαμε στο εκφυλιστικό φαινόμενο της βαθμοθηρίας, ενώ δεν προσπαθήσαμε όσο οφείλαμε για την καταπολέμηση των αντιγραφών στις εξετάσεις. Προ δεκαετίας καθιερώσαμε παροχές προς τους φοιτητές απ' τον προϋπολογισμό της Σχολής, επιπλέον αυτών της «δωρεάν παιδείας», όπως τη διανομή πινακίδων και σχεδιαστικών μέσων στους φοιτητές ή και ακριβών (μη χορηγούμενων από το κράτος) συγγραμμάτων από εκδοτικούς οίκους.

Παρά ταύτα, η Σχολή αποτελεί νησίδα που γενικά αντιστέκεται στην παρακμή. Μέσα στις πρωτόγνωρα αρνητικές συνθήκες, σήμερα παρουσιάζει τις υψηλότερες διεθνείς επιδόσεις στην ιστορία της. Είναι η πρώτη σε διεθνή αναγνώριση Σχολή της χώρας. Συγκεκριμένα, είναι η μόνη από τις πανεπιστημιακές σχολές της χώρας που περιλαμβάνεται διαρκώς στις 50 κορυφαίες στον κατάλογο παγκόσμιας κατάταξης ανά αντικείμενο του οργανισμού Quacquarelli Symonds (QS). Αυτό γίνεται συνεχώς από το 2013 μέχρι το 2018 (το γεγονός ότι έπεσε από τη θέση 25 το 2013 στη θέση 42 το 2017 και 2018 είναι εύκολα ερμηνεύσιμο, λαμβάνοντας υπόψη τον υποδιπλασιασμό του καθηγητικού προσωπικού της και τον υποδωδεκαπλασιασμό του προϋπολογισμού της). Εξάλλου, η κατάταξη της Σαγκάης (Shanghai Ranking) της έχει δώσει την έβδομη θέση στον κόσμο και την τρίτη στην Ευρώπη για δύο συνεχόμενα χρόνια (2017 και 2018).

B. Κύριες δράσεις

不怕慢,就怕停。

*Μη φοβάσαι αν η κίνηση είναι αργή, να φοβάσαι την ακινησία
(κινέζικη παροιμία)*

Με αργά και βασανιστικά βήματα, την τελευταία τετραετία πραγματοποιήθηκαν κάποιες σημαντικές κατακτήσεις, που επισημαίνονται παρακάτω. Θα απαιτηθεί συνεχής εγρήγορση για να μην σταταληθούν οι κατακτήσεις αυτές με λογικές ευκολίας και παροχολογίας.

Πρόγραμμα Σπουδών

Η Σχολή έκανε σημαντικές αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών της, μετά από διεξοδικές συζητήσεις στα όργανα της Σχολής, με τον συντονισμό της *Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών*. Η μετάβαση στο νέο πρόγραμμα, μετά την έγκρισή του, έγινε με καλό σχεδιασμό από την *Επιτροπή Σπουδαστικών Θεμάτων* της Σχολής, μέσω μεταβατικών διατάξεων, που η εφαρμογή τους ολοκληρώθηκε σε ένα μόνο ένα έτος. Συνοπτικά το νέο πρόγραμμα:

- Με συνέπεια στην ιστορία των 130 ετών της Σχολής, εμμένει στον *τεχνολογικό χαρακτήρα* με ισχυρή θεωρητική θεμελίωση, καθώς και στο *πρότυπο των ενιαίων πενταετών σπουδών*.
- Είναι *ποιοτικά ανώτερο*, περιλαμβάνοντας νέα επιστημονικά και τεχνολογικά αντικείμενα, και εισάγοντας αμιγώς εργαστηριακά μαθήματα με μικρές ομάδες φοιτητών.
- Έχει ως κανόνα επιτύχει, για πρώτη φορά, τον *ποσοτικό στόχο των 6 εξεταζόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο σπουδών*. (Θα πρέπει να αποτελέσει στόχο η εξάλειψη και της εξαίρεσης, δηλαδή τα 7 μαθήματα στο 7^ο εξάμηνο σε κάποιες από τις κατευθύνσεις.) Η προσήλωση στον ποσοτικό στόχο των 6 μαθημάτων είναι ιδιαίτερα σημαντικό όπλο για την αποφυγή μελλοντικής επανάληψης αρνητικών εμπειριών του παρελθόντος (συγκεκριμένα, εκφυλισμού του προγράμματος με περιστασιακές προσθήκες μαθημάτων). Άλλο όπλο στην ίδια κατεύθυνση είναι η απόφαση της Σχολής με την οποία καθιερώνεται συγκεκριμένη μεθοδική διαδικασία για μελλοντικές αλλαγές του προγράμματος.
- Έχει περιορίσει τις ώρες παθητικής διδασκαλίας δίνοντας μεγαλύτερο βάρος στην *ενεργητική μάθηση* μέσω ασκήσεων και θεμάτων που εκπονούν οι φοιτητές, και απαιτώντας από όλους τους διδάσκοντες να παρέχουν στα μαθήματά τους δυνατότητες βαθμολόγησης των ενδιάμεσων εκπαιδευτικών διαδικασιών.

Οργάνωση σπουδών

Ένα καλό Πρόγραμμα Σπουδών από μόνο του δεν φτάνει αν δεν συνοδεύεται από ανάλογη οργάνωση των σπουδών. Οι δράσεις σε αυτή την κατεύθυνση περιέλαβαν:

- *Συμπαγές ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων*. Η δόμηση του προγράμματος σπουδών και συγκεκριμένα η ομαδοποίηση των μαθημάτων επιλογής σε τρόπο ώστε από μία ομάδα μαθημάτων κάθε φοιτητής να επιλέγει ένα μόνο μάθημα, επέτρεψε την δημιουργία ενός συμπαγούς ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων. Η διδασκαλία ολοκληρώνεται τις μεσημεριανές ώρες, έχοντας αποκλείσει τα απογευματινά μαθήματα.
- *Όριο εγγραφής μαθημάτων*. Σε αντίθεση με το παλιότερο σύστημα, όπου οι φοιτητές εγγράφονταν σε απεριόριστο αριθμό μαθημάτων, το νέο σύστημα, που θέτει πλέον όριο 10 μαθημάτων ανά εξάμηνο, απαιτεί απ' τους φοιτητές (α) να έχουν πλήρη επίγνωση της τρέχουσας κατάστασης των σπουδών τους, όπως οι ίδιοι την έχουν διαμορφώσει διαχρονικά, και (β) να προγραμματίζουν με συνέπεια τις σπουδές τους, αντί να καταφεύγουν σε τυχάρπαστες επιλογές την περίοδο των εξετάσεων.

- *Ετήσιος προγραμματισμός της Σχολής.* Η ανακοίνωση των προγραμμάτων μαθημάτων και εξετάσεων από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους βοηθά διδάσκοντες και φοιτητές να οργανώνουν καλύτερα τις σπουδές στη Σχολή. Ας σημειωθεί ως πολύ ενθαρρυντικό το γεγονός ότι την τελευταία τετραετία δεν υπήρξαν μεταβολές ως προς το ακαδημαϊκό ημερολόγιο και τα προγράμματα μαθημάτων και εξετάσεων (διάφορες επιπτώσεις φοιτητικών κινητοποιήσεων απορροφήθηκαν με αναπληρώσεις μαθημάτων μέσα στα προγραμματισμένα χρονοδιαγράμματα).*
- *Αποθάρρυνση εκφυλιστικών φαινομένων.* Με την αναθεώρηση του Κανονισμού Διεξαγωγής Γραπτών Εξετάσεων της Σχολής προβλέφθηκαν ποινές (με ελάχιστη την αναστολή της δυνατότητας εγγραφής για ένα εξάμηνο) για το εκφυλιστικό φαινόμενο της αντιγραφής, ενώ ζητείται μετ' επιτάσεως από επόπτες και εξεταζόμενους η αυστηρή τήρηση του κανονισμού. Κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος διαπιστώθηκε παραβίαση του κανονισμού από πέντε φοιτητές και επιβλήθηκαν οι προβλεπόμενες ποινές, ενώ κατά το τρέχον έτος δεν υπήρξε ανάλογο συμβάν.

Οχύρωση της Σχολής έναντι πελατειακών μέτρων

Όπως προαναφέρθηκε, διάφορες πελατειακές πολιτικές που πηγάζουν από το πολιτικό προσωπικό έχουν σοβαρές επιπτώσεις στη Σχολή, που θα πρέπει συνεχώς να παλεύει για την αποσόβησή τους. Τα βήματα που έγιναν προς την κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνουν:

- *Τεκμηρίωση του αριθμού των εισακτέων,* την οποία εν γένει το Υπουργείο Παιδείας σεβάστηκε, με αποτέλεσμα να είναι σχετικά μειωμένοι, σε σχέση με το παρελθόν, οι αριθμοί των κανονικά εισαγόμενων φοιτητών κατ' έτος.
- *Αντίδραση απέναντι στις αλληπάλληλες και υπεράριθμες μετεγγραφές* με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα την πρόσφατη διαμάχη για το τρίτο κύμα υπεράριθμων μετεγγραφών με το Υπουργείο Παιδείας (που αποκάλυψε τη Σχολή «ανάλητη» για την αντίδρασή της). Λόγω μη σύμπλευσης της Πρυτανείας και Συγκλήτου, η αντίδραση της Σχολής δεν είχε πρακτικό αποτέλεσμα, αλλά ανέδειξε το πρόβλημα, το οποίο αναμένεται να ενταθεί αν δεν αλλάξει η συγκεκριμένη πελατειακή διάταξη —που άλλωστε αντίκειται σε προηγηθείσα απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.
- *Ορθή διαχείριση του ζητήματος των έκτακτων εξεταστικών,* μέσω της καθιέρωσης ορίου στις εγγραφές μαθημάτων και πιο πρόσφατα της αποσαφήνισης του χαρακτήρα της έκτακτης εξεταστικής (pass/fail) σε τρόπο ώστε αφενός να διευκολύνονται οι φοιτητές που είναι κοντά στο να πάρουν το δίπλωμά τους και επείγονται γι' αυτό, και αφετέρου να μη μετατρέπεται η Σχολή σε διαρκές εξεταστικό κέντρο.

Γ. Δράσεις για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας της Σχολής

若要人不知，除非己莫为。

*Αν κάτι δεν θέλεις να το ξέρει κανένας, μην το κάνεις
(κινέζικη παροιμία)*

Γενικώς οι σχέσεις στο πανεπιστήμιο δεν φημίζονται για τη διαφάνειά τους και για την αποχή από μηχανορραφίες. Ωστόσο η διοίκηση της Σχολής στηρίχθηκε στο τετράπτυχο:

* Δυστυχώς, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος οι επιβαρύνσεις λόγω των μεταβατικών διατάξεων μείωσαν την επαγρύπνηση ως προς την ευλαβική τήρηση των αρχικώς ανακοινωθέντων προγραμμάτων εξετάσεων, κάτι που προκάλεσε αναστάτωση την τελευταία στιγμή και παράλληλα ανέδειξε την αναγκαιότητα πιστής και χωρίς παρεκκλίσεις εφαρμογής του ετήσιου προγραμματισμού.

- (α) απόλυτη διαφάνεια και πληροφόρηση (όλα στο φως, τίποτε κάτω απ' το τραπέζι, τίποτε κάτω απ' το χαλί, καμιά κρυφή ατζέντα),
- (β) συνεργασία στη βάση του αλληλοσεβασμού και της ισοτιμίας, αλλά χωρίς ισοπέδωση των ρόλων,
- (γ) μόνιμοι και γραπτοί κανόνες και κριτήρια, και
- (δ) δημοκρατία στη λήψη αποφάσεων και ακύρωση των σχετικών παρεμποδίσεων.

Πληροφόρηση και πληροφορική οργάνωση

Ανάμεσα στις σχετικές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν περιλαμβάνονται:

- *Αναβάθμιση του ιστότοπου της Σχολής*, συνεχής ενημέρωσή του με τρέχουσες πληροφορίες για τα καλά αλλά και τα κακά που συμβαίνουν στη Σχολή, και χρήση οπτικοακουστικού υλικού για την ελκυστικότερη παρουσίαση των πληροφοριών. Μετάφραση ιστοσελίδων στα αγγλικά (δεν έχει ολοκληρωθεί). Ταυτόχρονη ανάρτηση στο Facebook και το Twitter όλων των ειδήσεων που εισάγονται στον ιστότοπο της Σχολής.
- *Καθιέρωση ιστότοπου για τις ΓΣ της Σχολής* με ανάρτηση της ημερήσιας διάταξης και των συνημμένων εγγράφων, σε συνδυασμό με τη προβολή συνοπτικών παρουσιάσεων (powerpoint) στη διάρκεια των συνεδριάσεων της ΓΣ.
- *Δημιουργία του Χώρου Ηλεκτρονικής Διαβούλευσης της Σχολής* με δύο κλάδους: (α) την *Ανοιχτή Διαβούλευση της Σχολής*, στην οποία έχει πρόσβαση (ανάγνωση και εισαγωγή κειμένου) κάθε ενδιαφερόμενος, και (β) το *Forum της ΓΣ της Σχολής*, στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο τα μέλη της ΓΣ. Ο Χώρος Διαβούλευσης έδωσε τη δυνατότητα της προετοιμασίας των δύσκολων θεμάτων και αποφάσεων πριν την εισαγωγή τους στη ΓΣ, της υπεύθυνης καταγραφής των απόψεων των μελών ή και μη μελών (δεδομένου ότι scripta manent, ενώ verba volant), και της ψύχραιμης και νηφάλιας ανταλλαγής απόψεων.
- *Οργάνωση λειτουργιών της Σχολής με χρήση υπηρεσίας ξενισμού αρχείων* (file hosting service — συγκεκριμένα του Google Drive και των εφαρμογών Google Docs και Google Sheets), με εξουσιοδότηση των κατά περίπτωση αρμόδιων να εισάγουν πληροφορίες (ενίσχυση της συνεργασίας) και πρόσβαση ανάγνωσης από κάθε ενδιαφερόμενο (ενίσχυση της διαφάνειας και της μνήμης).
- *Ψηφιοποίηση του αρχείου της Γραμματείας* και συγκεκριμένα των καρτελών των παλιών φοιτητών που παρέμεναν σε χάρτινη μορφή.*

Ενίσχυση της συνεργασίας

Ενώ η πληροφοριακή οργάνωση παρείχε την αναγκαία υποδομή, η ενίσχυση της συνεργασίας στη Σχολή έγινε με τη συστηματική λειτουργία των Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας στις οποίες συμμετείχαν μέλη του καθηγητικού προσωπικού, αλλά και μέλη άλλων κατηγοριών προσωπικού, φοιτητές, Ομότιμοι Καθηγητές, συνεργάτες και απόφοιτοι της Σχολής. Οι Επιτροπές παρήγαγαν αξιόλογο έργο που συνοψίζεται στο κεφάλαιο Δ.

Καθιέρωση μόνιμων και γραπτών κανόνων και κριτηρίων

Καταρτίστηκαν και ψηφίστηκαν τα ακόλουθα κανονιστικά έγγραφα της Σχολής, τα οποία είναι αναρτημένα στον ιστότοπό της (Τμήμα Χρήσιμα Έγγραφα):

---

* Για τη δράση αυτή, η οποία κρίνεται ως ζωτικής σημασίας για την αρχαιότερη σχολή μηχανικών της χώρας, ανατέθηκε εργολαβία η πληρωμή της οποίας, παρόλο που ήταν ενταγμένη στον προϋπολογισμό, παραμένει ανεκτέλεστη λόγω κωλυμάτων από την πάρεδρο του ελεγκτικού συνεδρίου.

- Απόφαση της Σχολής σχετικά με τις καταλήψεις και τη βία στο πανεπιστήμιο, καθώς και τη σχέση της διοίκησης της Σχολής με τον φοιτητικό σύλλογο·
- Κανονισμός διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων (επικαιροποιήθηκε υφιστάμενος κανονισμός)·
- Σύστημα εγγραφής φοιτητών σε μαθήματα·
- Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών (δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 2120B, 8 Ιουνίου 2018)·
- Διαδικασία εκλογής Διευθυντών Εργαστηρίων·
- Διαδικασία και κριτήρια απονομής του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή·
- Διαδικασία αξιολόγησης της διδακτικής ικανότητας υποψήφιων μελών ΔΕΠ·
- Διαδικασία τροποποίησης του Προγράμματος Σπουδών·
- Κριτήρια και διαδικασίες μεταβολής γνωστικού αντικείμενου μελών ΔΕΠ·
- Κωδικοποίηση των αρμοδιοτήτων των οργάνων της Σχολής (Μετά τη θέση σε ισχύ του Ν. 4485/2017], η κωδικοποίηση χρειάζεται επικαιροποίηση).

Δημοκρατική λειτουργία

Η δημοκρατική λειτουργία προϋποθέτει διάθεση συμμετοχής, πλήρη πληροφόρηση και ανταλλαγή απόψεων, και ανάλογη παιδεία. Η πρώτη προϋπόθεση αναμφιβόλως υπάρχει (βλ. Παράρτημα). Για την πληροφόρηση και ανταλλαγή απόψεων, εκτός της χρήσης του Χώρου Ηλεκτρονικής Διαβούλευσης που προαναφέρθηκε, πραγματοποιήθηκε σειρά άτυπων συσκέψεων με διάφορες ενδιαφερόμενες κατηγορίες προσωπικού κατά περίπτωση (μέλη ΔΕΠ και λοιπού εκπαιδευτικού ή διοικητικού προσωπικού, φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες).

Δυστυχώς, ως προς την τελευταία προϋπόθεση (δημοκρατική παιδεία), υπάρχουν τα γνωστά θέματα πρακτικών βίαιης επιβολής ισχύος στα πανεπιστημιακά όργανα. Στις πρακτικές αυτές περιλαμβάνεται η παρεμπόδιση συνεδριάσεων της ΓΣ (διάλυση συνεδριάσεων ή κατάληψη της αίθουσας συνεδριάσεων της ΓΣ), συνήθως από ομάδες φοιτητών, και η παρεμπόδιση λήψης αποφάσεων (διακοπή των ψηφοφοριών). Αν και αυτές οι αντιδημοκρατικές ενέργειες δεν είναι συχνές στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, υπήρξαν λίγα επεισόδια, τα οποία παρακάμφθηκαν δημοκρατικά. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε περιέλαβε τα εξής βήματα:

- Συνέχιση της συζήτησης μέσω του χώρου διαβούλευσης, όταν δεν είχε ολοκληρωθεί·
- Πραγματοποίηση ηλεκτρονικής ψηφοφορίας με χρήση του συστήματος ΖΕΥΣ του ΕΔΕΤ·
- Επικύρωση των αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στην επόμενη συνεδρίαση της ΓΣ.

Ας σημειωθεί ότι το ίδιο σύστημα ΖΕΥΣ χρησιμοποιήθηκε και για τη διοργάνωση ηλεκτρονικής διαδικασίας έκφρασης γνώμης για το παλιό και το νέο (υπό διαβούλευση) πρόγραμμα σπουδών από τους φοιτητές (η πρώτη διαδικασία αυτού του τύπου που έγινε στην Ελλάδα —Δεκέμβριος 2015).

Θεσμοθέτηση του Διπλώματος της Σχολής ως μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών

Οι προσπάθειες του ΕΜΠ και του ΤΕΕ για τη θεσμοθέτηση του διπλώματος του μηχανικού ως ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου ευοδώθηκαν μέσω του Ν. 4485/2017 (παράγραφοι 1 & 2 του άρθρου 46). Σε εφαρμογή των διατάξεων αυτών η Σχολή συνέταξε τεκμηριωμένη εισήγηση που εγκρίθηκε από τη ΓΣ της Σχολής και τη Σύγκλητο, ενώ αναμένεται η έγκριση του Υπουργείου Παιδείας. Σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση (έγγραφο ΥΠΕΘ 130476/Ζ1/31-07-2018, το οποίο μας κοινοποίησε απόφοιτός μας), από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου «έχει συνταχθεί και προωθηθεί αρμοδίως, το σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης περί

υπαγωγής της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν.4485/17 (Α' 114).»

Διδακτορικές Σπουδές

Σε εφαρμογή του Ν. 4485/2017 (άρθρου 45), η Σχολή, μέσω της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών σε συνεργασία με τη Γραμματεία, συνέταξε σύγχρονο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών που εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (βλ. παραπάνω). Ο κανονισμός ήδη εφαρμόζεται και έχει γίνει αντίστοιχη οργάνωση του μητρώου των υποψήφιων διδασκόντων.

Ο Κανονισμός εισήγαγε και τον θεσμό του μεταδιδάκτορα για όσους νέους διδάκτορες (μέχρι μία πενταετία από την αναγόρευσή τους) επιθυμούν να συνεργάζονται με τη Σχολή.

Μεταπτυχιακά προγράμματα

Ο Ν. 4485/2017 έδωσε την ευκαιρία να ανασυσταθούν τα μεταπτυχιακά προγράμματα. Οι ΕΔΕ των ΔΠΜΣ της Σχολής, *Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων και Δομοστατικός Σχεδιασμός και Ανάλυση Κατασκευών*, καθώς και η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής παρήγαγαν σημαντικό έργο με νέες ιδέες σε αναπτυξιακή κατεύθυνση, και πήραν αντίστοιχες αποφάσεις που εγκρίθηκαν και από τη ΓΣ της Σχολής, πλην όμως το ΕΜΠ κεντρικά προτίμησε τη λογική της συντήρησης από αυτήν της ανάπτυξης (*“occasio aegre offertur, facile amittitur”* – η ευκαιρία δύσκολα προσφέρεται, εύκολα χάνεται· Publilius Syrus).

Υποδομές

Ως αποτέλεσμα της οικονομικής δυσπραγίας που προαναφέρθηκε αλλά, περισσότερο κι απ' αυτή, της στυγνής γραφειοκρατίας και των αφόρητων περιορισμών που έχουν εισαχθεί στην εκτέλεση του προϋπολογισμού, οι υποδομές της Σχολής είναι σε κακή κατάσταση. Σε αυτό συνετέλεσε επίσης η μεταφορά όλων των σχετικών αρμοδιοτήτων στις κεντρικές υπηρεσίες του ΕΜΠ, με αποτέλεσμα να χάσει η Σχολή τον έλεγχο (χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η επί μήνες μη επισκευή της οροφής του αμφιθεάτρου και της κλειδαριάς των διδακτηρίων).

Παρά ταύτα η Σχολή με δικούς της πόρους και ενέργειες έκανε ορισμένα σημαντικά βήματα, όπως ο εξοπλισμός με προβολικά συστήματα όλων των αιθουσών των διδακτηρίων και η εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας (συναγερμοί, συστήματα ελέγχου πρόσβασης κττ) σε διάφορα κτήρια της Σχολής, καθώς και άλλα ασήμαντα, όπως ο εξορθολογισμός της αρίθμησης των αιθουσών στα διδακτήρια.

Οικονομική διαχείριση

Η ευθύνη του οικονομικού προγραμματισμού της Σχολής (προτάσεις κατανομής δαπανών και εκτέλεσή τους) μεταφέρθηκε σε υπηρεσιακό επίπεδο, από το Γραφείο Κοσμήτορα στο Γραφείο Προγραμματισμού & Οικονομικής Διαχείρισης της Γραμματείας, το οποίο την ανέλαβε και ανταποκρίθηκε με εξαιρετική επιτυχία, παρά τις αντιξοότητες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα δύο τελευταία έτη η δυνατότητα απορρόφησης των προϋπολογισμών δόθηκε κατά το τέταρτο τρίμηνο του οικονομικού έτους χωρίς δυνατότητα μεταφοράς των κονδυλίων. Ωστόσο, η υπεύθυνη Προγραμματισμού & Οικονομικής Διαχείρισης, με συστηματική προετοιμασία και εφευρετικότητα, έκανε δυνατή κάθε έτος την απορρόφηση του συνόλου σχεδόν των προϋπολογισμών.

Προσωπικό – Διαδικασίες και σχέσεις

Έγιναν βήματα για την επιτάχυνση των διαδικασιών των εκλογών μελών ΔΕΠ (των εξελίξεων και των λίγων νέων θέσεων) και, με βάση προσωπικές εμπειρίες των παλιότερων, οι σημερινές ταχύτητες δεν έχουν σχέση με αυτές προ δεκαετίας ή περισσότερο. Ωστόσο, διάφορα αντικειμενικά εμπόδια (αρχικώς η μείωση του προσωπικού της Γραμματείας εξαιτίας του μέτρου της διαθεσιμότητας, στη συνέχεια οι συνεχείς αλλαγές του νομικού πλαισίου και άλλα εμπόδια) δεν επέτρεψαν να φθάσουμε στην επιθυμητή ταχύτητα. Σημειώθηκαν κάποια θετικά ρεκόρ, αλλά και κάποια αρνητικά που δεν περιποιούν τιμή για τη Σχολή, παρόλο που είναι ερμηνεύσιμα.

Σε σχέση με τις νέες θέσεις ΔΕΠ, σημαντική ήταν η συμβολή του αλγορίθμου κατανομής νέων θέσεων ΔΕΠ, ο οποίος αναπτύχθηκε από επιτροπή Κοσμητόρων (Δ. Κουτσογιάννης – ΣΠΜ, Η. Τατσιόπουλος – ΣΜΜ, Κ. Σπύρου – ΣΝΜΜ, Π. Ψαρράκος – ΣΕΜΦΕ). Με βάση αυτόν η Σχολή ΠΜ τελικώς πήρε 5 νέες θέσεις (περισσότερες από άλλες σχολές). Παρόλο που ο αλγόριθμος έγινε δεκτός για την κατανομή των συγκεκριμένων θέσεων, δυστυχώς δεν θεσμοθετήθηκε ακόμη από τη Σύγκλητο, ώστε να λειτουργεί σε μόνιμη βάση.

Η Σχολή διεκδίκησε και αξιοποίησε επίσης θέσεις έκτακτων διδασκόντων (αρχικώς Πανεπιστημιακών Υποτρόφων και στη συνέχεια του Π.Δ. 407/1980).

Επιτάχυνση διαδικασιών υπήρξε και για τα θέματα των άλλων κατηγοριών προσωπικού και γενικώς δεν σημειώθηκαν παράπονα για καθυστερήσεις.

Σημαντική ήταν η (περιορισμένη) ανακατανομή του διοικητικού προσωπικού μετά τη λήξη του μέτρου της διαθεσιμότητας, με στόχο κάθε μονάδα της Σχολής (Τομέας, Διατμηματικό Πρόγραμμα, Εργαστήριο) να έχει τουλάχιστον ένα μέλος διοικητικού προσωπικού. Ο στόχος επιτεύχθηκε και η ανακατανομή είχε θετικά αποτελέσματα, λύνοντας και διάφορα προβλήματα δυσκολίας συνεργασιών. Εκ των υστέρων δημιουργήθηκαν ελάχιστα κενά που θα πρέπει να καλυφθούν.

Για τη σύσφιξη των σχέσεων του προσωπικού σε κοινωνικό επίπεδο, καθιερώθηκε το ετήσιο δείπνο της Σχολής που γίνεται τις παραμονές των Χριστουγέννων προς τιμήν των αφυπηρετούτων (μόνο την τελευταία χρονιά δεν πραγματοποιήθηκε αφενός λόγω κόπωσης από εορτασμούς και αφετέρου επειδή δεν υπήρχαν αφυπηρητήσαντες).

Προς τιμήν των αφυπηρετησάντων στους οποίους απονέμεται ο τίτλος του ομότιμου καθηγητή, η Σχολή καθιέρωσε τιμητική τελετή με ομιλίες και επίδοση τιμητικού διπλώματος.

Ανάδειξη ιστορίας της Σχολής

Δεν αρκεί να διατυμπανίζουμε ότι είμαστε η αρχαιότερη σχολή μηχανικών της χώρας, αλλά οφείλουμε να μελετάμε και να αναδεικνύουμε την ιστορία της Σχολής. Σε αυτή την κατεύθυνση έγιναν διάφορες δράσεις:

- *Δημιουργία ιστοσελίδων με πληροφορίες για την ιστορία της Σχολής και ανάλογο υλικό (Ιστορικό αρχείο καθηγητών της Σχολής, Ιστορικό αρχείο διοίκησης της Σχολής, Στατιστικά στοιχεία διπλωματούχων, Στατιστικά στοιχεία μεταπτυχιακών διπλωματούχων, Ιστορική εξέλιξη του αριθμού εισαχθέντων φοιτητών, Ιστορική εξέλιξη της κατανομής των φοιτητών ανά κατεύθυνση, Ιστορικό αρχείο διδασκόντων της σχολής, Ψηφιοποίηση και δημοσιοποίηση ιστορικών έγγραφων της Σχολής)*
- *Εορτασμός των 130 χρόνων της Σχολής με εκδήλωση στο Μουσείο Ακρόπολης και άλλη στο αμφιθέατρο της Σχολής (με εξεύρεση χορηγών, χωρίς να ξοδευτεί ούτε ένα δημόσιο ευρώ)*
- *Έκδοση τόμου για την ιστορία της Σχολής και της ανάπτυξης των υποδομών της χώρας (μέσω εθελοντών και χορηγών)*

- Ονοματοδοσία του κτηρίου όπου στεγάζεται η Διοίκηση και η Γραμματεία της Σχολής σε *Κτήριο Νίκου Κιτσίκη*, με ανάγλυφη εικόνα του στην είσοδο και την ελληνική σημαία να κυματίζει στην οροφή του.
- Ονοματοδοσία της πτέρυγας στο πίσω μέρος του Κτηρίου Αντοχής Υλικών σε *Πτέρυγα Παύλου Σαντορίνη*, με ανάγλυφη εικόνα του στην είσοδο.

Σύνδεσμος φίλων και αποφοίτων

Έγιναν όλα τα βήματα και αναμένεται η δημοσίευση της σχετικής απόφασης του Πρωτοδικείου, για την ίδρυση Σωματίου με την επωνυμία «Σύνδεσμος Φίλων και Αποφοίτων της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου» και τον διακριτικό τίτλο «Σώστρατος». Το σωματείο αναμένεται να βοηθήσει τη Σχολή σε εθελοντική βάση.

Ηγετικός ρόλος της Σχολής

Η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών αναγνωρίζεται ως πρώτη τη τάξει Σχολή του Ιδρύματος, γεγονός που την επιφορτίζει και με ανάλογες ευθύνες. Εκτιμάται ότι ο ρόλος της αυτός τιμήθηκε στη Σύγκλητο, με τις προτάσεις και τις ιδέες που κατατέθηκαν, αλλά και τη σθεναρότητα και μαχητικότητα με την οποία επιδιώχθηκαν, συχνά σε πολύ αντίξοες συνθήκες. Σε ορισμένες περιπτώσεις η σθεναρότητα είχε αποτέλεσμα, με κυριότερο την αποσόβηση των δυσκολιών για την έγκριση του νέου Προγράμματος Σπουδών.

Εκτιμάται επίσης ότι τιμήθηκε ο ρόλος αυτός και εξωτερικά του ΕΜΠ, όπως στο ΤΕΕ και σε Επιτροπές Επαγγελματικών Δικαιωμάτων, όπου με επιχειρήματα και δουλειά αποσοβήθηκαν επιθέσεις στον κλάδο.

Δ. Αναγνωρίσεις και ευχαριστίες

人心齐，泰山移。

Όταν οι άνθρωποι δουλεύουν με μια καρδιά, μπορούν να μετακινήσουν το Όρος Τάι (κινέζικη παροιμία)

Στη διάρκεια της τετραετίας 2014-18 δόθηκε έμφαση στη συλλογική λειτουργία της Σχολής και στη συνεργασία στη βάση των Επιτροπών, ο ρόλος των οποίων αναβαθμίστηκε. Η σύνθεση όλων των Επιτροπών αναγράφεται στον ιστότοπο της Σχολής (τμήμα *Επιτροπές*). Τα διοικητικά όργανα και οι Επιτροπές που παρήγαγαν αξιόλογο έργο αναφέρονται συνοπτικά και παρακάτω:

- Στη *διοίκηση* της Σχολής συμμετείχαν όλα τα μέλη ΔΕΠ, ως μέλη της ΓΣ, καθώς και οι εκπρόσωποι ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ (για τον βαθμό συμμετοχής βλ. Παράρτημα).
- Στην *Κοσμητεία* συμμετείχαν ως *Αναπληρωτής Κοσμήτορα* ο Καθηγητής **Ανδρέας Λοΐζος** και ως *Διευθυντές Τομέων* οι καθηγητές **Κώστας Σπηλιόπουλος**, **Βαγγέλης Μπαλτάς** και **Τέτα Γεωργιάννου**, και προηγουμένως οι **Γιάννης Ψυχάρης** και **Μιχάλης Καββαδάς**. Ως εκλεγμένα μέλη συμμετείχαν οι **Τάσος Αβραάμ**, **Γιώργος Γιαννής**, **Νίκος Λαγαρός**, **Δάνος Μαμάης**, **Γιώργος Μπουκοβάλας**, μέλη ΔΕΠ, και οι εκπρόσωποι **Γιώργος Βλάχος** (ΕΕΠ), **Ξενοφών Λιγνός** (ΕΔΙΠ), **Παναγιώτης Σέγκος** (ΕΤΕΠ) και **Κ. Κοτσιφάκης** (ΜΦ). Από πλευράς Γραμματείας, στις συνεδριάσεις της Κοσμητείας και στην προετοιμασία τους συμμετείχαν οι **Αίμη Παπαηλιού**, **Μαρία Οικονόμου**, **Δάφνη Ραφτέλη** και **Χριστίνα Παναγιωτοπούλου**. Πριν τη δημιουργία του οργάνου της Κοσμητείας, η Σχολή είχε εισαγάγει τον ανάλογο θεσμό της *Συντονιστικής Επιτροπής*, στον οποίον είχαν συμμετάσχει, επιπλέον των ανωτέρω, η Καθηγήτρια **Έλλη Βιντζηλαίου** (ως τότε Διευθύντρια του Τομέα Δομοστατικής) οι Καθηγητές **Σέργιος**

Λαμπρόπουλος και Πάρις Παντουβάκης, και οι φοιτητές **Κώστας Βλαχάκης, Δημήτρης Γραβιάς, Μένιος Κορομηλάς και Γιάννης Μουστάκης**.

- Το έργο της *Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών* ήταν σημαντικό και αποτυπώνεται στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών της Σχολής. Συντονιστής της ήταν ο Καθηγητής **Γιάννης Βάγιας**, Γραμματέας η Επ. Καθηγήτρια **Χριστίνα Πλατή**, και μέλη της οι καθηγητές **Τάσος Στάμου, Δάνος Μαμάης, Τέτα Γεωργιάννου, Γιώργος Γκαζέτας, Βούλα Ψαράκη, Νίκος Λαγαρός, Χάρης Μουζάκης**, και το μέλος ΕΔΠ **Δήμος Τουλιάτος**. Επίσης συμμετείχαν, τα πρώην μέλη και νυν ομότιμοι καθηγητές **Αντώνης Σταθόπουλος και Σέργιος Λαμπρόπουλος**, ο πρώτος ως συντονιστής το ακαδημαϊκό έτος 2014-15, και οι καθηγητές **Παναγιώτης Παπανικολάου, Δημήτρης Δερματάς, Μιχάλης Καββαδάς και Πάρις Παντουβάκης**. Ο Αναπληρωτής Πρύτανη καθηγητής **Βαγγέλης Σαπουντζάκης** συνέβαλε σε πολλές συνεδριάσεις της Επιτροπής. Συνεχώς, όλα αυτά τα χρόνια, ήταν η παρουσία της Προϊσταμένης της Γραμματείας **Αίμης Παπαηλιού**, ενώ το βάρος της εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων από πλευράς Γραμματείας επωμίστηκαν οι **Μαρία Μίληση, Τάσος Καραμούτσος και Δάφνη Ραφτέλη**, και στο πληροφορικό μέρος ο **Μίλτος Κουτούγκος**. Στην Επιτροπή συμμετείχαν ακόμη στη διάρκεια της τετραετίας οι φοιτητές **Γιάννης Παπαγεωργίου, Ελισάβετ Πουλιπούλου, Γιώργος Πουλιάσης, Γιάννης Φρούσος και Μιχάλης Παπουτσάκης**. Οι φοιτητές **Αντώνης Ζούκος και Γιώργος Μαρκόπουλος**, χωρίς να συμμετέχουν σε όργανα της Σχολής, βοήθησαν εθελοντικά στην οργάνωση και εισαγωγή στον ιστότοπο της Σχολής των πληροφοριών για τα μαθήματα του νέου προγράμματος, ενώ τον νέο ιστότοπο της Σχολής ανέπτυξε ο φοιτητής της Σχολής **ΗΜΜΥ Χρήστος Τσανικίδης**. Για την παραγωγή του πληροφοριακού υλικού για τα μαθήματα του νέου Προγράμματος Σπουδών (ταυτότητες μαθημάτων) εργάστηκαν **όλοι οι διδάσκοντες**.
- Η *Επιτροπή Σπουδαστικών Θεμάτων* που ιδρύθηκε το 2014 είχε εξαιρετικά ενεργή παρουσία με πολλές ιδέες και προτάσεις, και πολλή δουλειά στην επίλυση σπουδαστικών προβλημάτων, στον ετήσιο προγραμματισμό των μαθημάτων και εξετάσεων, καθώς και στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του νέου Προγράμματος Σπουδών. Συντονίστρια ήταν η Αν. Καθηγήτρια **Μαρίνα Πανταζίδου** και μέλη οι Αν. Καθηγητές **Νίκος Μαμάης και Νίκος Λαγαρός**.
- Η *Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών* εργάστηκε με ένταση την τελευταία χρονιά προκειμένου να συνταχθεί και να εφαρμοστεί ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών και να αναδημιουργηθούν τα ΔΠΜΣ της Σχολής. Εκτός από τον Κοσμήτορα και τον Αναπληρωτή του, στην Επιτροπή μετείχαν οι καθηγητές **Βλάσης Κουμούσης**, Διευθυντής του ΔΠΜΣ ΔΣΑΚ, **Τάσος Στάμου**, Διευθυντής του ΔΠΜΣ ΕΤΥΠ, **Ελένη Βλαχογιάννη, Μιχάλης Καββαδάς, Στρατής Μπαδογιάννης και Γιάννης Ψυχάρης**, καθώς και η Αναπλ. Προϊσταμένη της Γραμματείας **Λία Θεοφανίδου**. Τα δύο πρώτα χρόνια είχαν συμμετάσχει επίσης ως συντονιστές οι καθηγητές **Μανόλης Παπαδρακάκης**, ως Διευθυντής του ΔΠΜΣ ΔΣΑΚ και **Γιώργος Χριστοδούλου**, ως Διευθυντής του ΔΠΜΣ ΕΤΥΠ.
- Η *Επιτροπή Θεσμικών Θεμάτων* εργάστηκε για την προετοιμασία και εισήγηση κανονιστικών εγγράφων των λειτουργιών της Σχολής. Συντονιστής της ήταν ο Καθηγητής **Βλάσης Κουμούσης** και συμμετείχαν οι καθηγητές **Ανδρέας Λοϊζος, Χάρης Γαντές** και παλιότερα, **Σέργιος Λαμπρόπουλος**, και οι φοιτητές **Γιάννης Μπάρδης και Ανδρέας Τσουκαλάς**.
- Η *Επιτροπή Επαγγελματικών Δικαιωμάτων* είχε κατά περιόδους έντονη δραστηριότητα, λόγω των εξελίξεων στον επαγγελματικό χώρο των μηχανικών και, σε στενή συνεργασία με τον Κοσμήτορα και τον Πρόεδρο του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας, βοήθησε στην αποτροπή επιθέσεων στον κλάδο και ανέδειξε την κοινωνικά υπεύθυνη και ευαίσθητη επαγγελματική θέση του πολιτικού μηχανικού ως πηγή των επαγγελματικών δικαιωμάτων του. Συντονιστής ήταν ο Καθηγητής **Βλάσης Κουμούσης** και συμμετείχαν οι καθηγητές **Ανδρέας**

Ανδρεαδάκης και **Μιχάλης Καββαδάς**, ενώ παλιότερα η Επιτροπή είχε συντονιστή τον νυν Ομότιμο Καθηγητή **Σέργιο Λαμπρόπουλο** και μέλος της τον Καθηγητή **Γιώργο Μπουκοβάλα**.

- Η *Επιτροπή Υποστήριξης της Λειτουργίας και Συντήρησης των Εγκαταστάσεων της Σχολής*, έκανε αξιολογικό έργο παρά τις αντικειμενικά περιορισμένες δυνατότητες. Συντονιστής της ήταν ο Επ. Καθηγητής **Τάσος Αβραάμ** και μέλη της ο Λέκτορας **Ηλίας Παπακωνσταντής**, τα μέλη ΕΕΠ **Γιώργος Βλάχος**, ΕΤΕΠ **Παναγιώτης Σέγκος** (υπεύθυνος μηχανικός συντήρησης εγκαταστάσεων και υπεύθυνος καθημερινής λειτουργίας της Επιτροπής) και οι υπάλληλοι της Γραμματείας **Μαρία Οικονόμου** και **Γιάννα Βούτου**.
- Η λειτουργία της *Επιτροπής Η/Υ και Δικτύων* περιορίστηκε από την πρακτικώς ανύπαρκτη χρηματοδότηση, αλλά το έργο της παραμένει αξιολογικό ως προς την αναβάθμιση του ιστοτόπου της Σχολής, την ανάπτυξη λογισμικού υποβοήθησης της σύνταξης ωρολογίων προγραμμάτων και τη διατήρηση σε λειτουργία του Εργαστηρίου Προσωπικών Υπολογιστών. Συντονιστής της ήταν ο Αν. Καθηγητής **Νίκος Λαγαρός** και παλιότερα ο Καθηγητής **Αντώνης Σταθόπουλος**, και μέλη της οι καθηγητές **Γιώργος Γιαννής**, **Δημήτρης Κουτσογιάννης** και **Μιχάλης Φραγκιαδάκης**, τα μέλη ΕΔΙΠ **Θανάσης Στάμος**, **Δημήτρης Σαργιώτης** και **Χριστόδουλος Φραγκουδάκης** (από το Κέντρο Υπολογιστών ΕΜΠ), οι υπάλληλοι **Μίλτος Κουτούγκος** και **Παναγιώτα Κουινιάκη** και οι συνεργάτες **Γιώργος Καραβοκυρός** και **Αλέξανδρος Σίσκος**.
- Η *Επιτροπή Πλαισίωσης του Τομέα Προγραμματισμού και Διαχείρισης Τεχνικών Έργων* που δημιουργήθηκε το 2015, αρχικώς λειτούργησε επιτυχώς με ένθερμη, τακτική και εποικοδομητική παρουσία των εξωτερικών του Τομέα μελών, αλλά με εσωτερικές του Τομέα δυσκολίες συνεργασίας. Πλην του Κοσμήτορα που συντόνιζε την Επιτροπή, του Καθηγητή του Τομέα **Πάρι Παντουβάκη** και του Ομότιμου Καθηγητή **Σέργιου Λαμπρόπουλου**, συμμετείχαν τα μέλη ΕΔΠ **Διονύσης Καλλιάνης** και **Δήμος Τουλιάτος**, το μέλος ΕΤΕΠ του Τομέα **Κατερίνα Βαράνου**, οι καθηγητές της Σχολής **Νίκος Λαγαρός**, **Κώστας Τρέζος**, **Σάκης Μπαλλής** και **Ελένη Βλαχογιάννη**, και τέλος ο Καθηγητής της ΣΑΜ **Δημήτρης Μέλισσας**, και ο Επ. Καθηγητής της ΣΕΜΦΕ **Γιάννης Τσώλας**.
- Η *Επιτροπή για την Ιστορία της Σχολής και τον Εορτασμό των 130 Ετών της* δημιουργήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 με στόχο να αναδείξει την ιστορία της Σχολής, εν όψει της συμπλήρωσης 130 ετών από την ίδρυσή της. Συντονίστηκε απ' τον Κοσμήτορα και συμμετείχαν τα μέλη ΔΕΠ **Νίκος Λαγαρός** και **Δημήτρης Βαμβάτσικος**, οι ΥΔ **Παναγιώτης Δημητριάδης** (σήμερα Δρ.) και **Φοίβος Σαργέντης** (ΕΔΙΠ), τα μέλη της Γραμματείας **Αίμη Παπαηλιού**, **Μαρία Οικονόμου** και **Κατερίνα Κακουράτου**, η διοικητική υπάλληλος **Ράνια Σάγκα** και ο εθελοντής απόφοιτος της Σχολής (1978) **Δημήτρης Λιάτης**.
- Η *Επιτροπή Προβολής & Διεθνών Συνεργασιών* ασχολήθηκε με διάφορα θέματα διεθνών συνεργασιών, διμερούς συνεργασίας με την Ecole Nationale des Ponts et Chaussées, Erasmus κ.ά., και προετοίμασε την πρώτη φορά την εφαρμογή του συστήματος πιστωτικών μονάδων (ECTS) στη Σχολή, που ήταν απαραίτητη για τη συνέχιση της συμμετοχής της Σχολής στο Erasmus. Συντονιστής ήταν ο Καθηγητής **Τάσος Στάμου** και συμμετείχαν οι καθηγητές **Βαγγέλης Σαμπουντζάκης**, **Σάκης Μπαλλής** και **Γιώργος Γιαννής**.
- Η *Ομάδα Εργασίας για την Σύνταξη Κριτηρίων Εξέλιξης Προσωπικού και Απονομής Τιμητικών Τίτλων* εισηγήθηκε τα κριτήρια και τη διαδικασία απονομής του τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή, και ετοίμασε σχέδια εισηγήσεων για τα κριτήρια και τις διαδικασίες εξέλιξης μελών ΔΕΠ, τα οποία, λόγω των συνεχών αλλαγών της νομοθεσίας, ακυρώθηκαν πριν τεθούν σε συζήτηση. Συντονιστής ήταν ο Καθηγητής **Κώστας Σπηλιόπουλος** και μέλη οι καθηγητές **Δάνος Μαμάης** και **Χριστίνα Πλατή**, καθώς και ο νυν Ομότιμος Καθηγητής **Γιώργος Χριστοδούλου**.
- Η *Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)* της Σχολής συνέταξε την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης το ακαδημαϊκό έτος 2015-16, και συνέλεξε και επεξεργάστηκε διάφορα στοιχεία

αξιολόγησης στη συνέχεια. Συντονιστής ήταν ο Καθηγητής **Βαγγέλης Σαπουντζάκης** και μέλη οι καθηγητές **Χάρης Γαντές, Γιώργος Γκαζέτας, Δάνος Μαμάης** και **Σάκης Μπαλλής**.

- Η *Επιτροπή Ελέγχου Εισαγωγής Φοιτητών Ειδικών Κατηγοριών* με συντονιστή τον Καθηγητή **Μιχάλη Καββαδά** και μέλη τους καθηγητές **Νίκο Γερόλυμο** και **Βίκυ Τσουκαλά** και την Αναπληρώτρια Προϊστάμενη της Γραμματείας **Λία Θεοφανίδου** εργαζόταν συνεχώς για τον έλεγχο της νομιμότητας διάφορων κατηγοριών φοιτητών που εισάγονταν ή μετεγγράφονταν μέσω ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων που συνεχώς μεταβάλλονταν.
- Η *Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων* με μέλη τους καθηγητές **Δημήτρη Βαμβάτσικο, Στρατή Μπαδογιάννη** και **Αχιλλέα Παπαδημητρίου**, είχε την ευθύνη της κατ' έτος διεξαγωγής των κατατακτηρίων εξετάσεων στη Σχολή.
- Η *Επιτροπή Βιβλιοθήκης* με μέλη τους καθηγητές **Κώστα Σπηλιόπουλο** και **Μαρίνα Πανταζίδου** και παλιότερα τις **Έλλη Βιντζηλαίου** και **Διονυσία Παναγούλια** ανέπτυξε διάφορες δραστηριότητες και κατάφερε να επαναφέρει τη συνδρομή σε διάφορα περιοδικά (π.χ. της ASCE) που είχε σταματήσει για καιρό.
- Η *Μόνιμη Εφορευτική Επιτροπή* με Πρόεδρο τον Αν. Καθηγητή **Νίκο Μαμάση** και μέλη τους **Δημήτρη Βαμβάτσικο, Ελένη Βλαχογιάννη** και **Παύλο Θανόπουλο**, και παλιότερα τον **Μιχάλη Καββαδά**, έκανε δυνατή τη λήψη αποφάσεων (π.χ. μέσω ηλεκτρονικών ψηφοφοριών) όταν οι «επαναστατικές» φοιτητικές δυνάμεις την «απαγόρευαν», ενώ βοήθησε και τους φοιτητές όταν ήθελαν να εκφραστούν ηλεκτρονικά (για την αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών μέσω ηλεκτρονικής διαδικασίας έκφρασης γνώμης).

Εκφράζω τις θερμές ευχαριστίες μου σε όλους τους παραπάνω καθώς και:

- στις υπαλλήλους της Γραμματείας που δεν έχω ήδη αναφέρει και συγκεκριμένα στη **Γιάνα Γιουβά** για το γεγονός ότι δεν ξέχασε τη Γραμματεία ακόμη και την περίοδο που ήταν σε εκπαιδευτική άδεια για την παρακολούθηση μεταπτυχιακού προγράμματος, στην **Όλγα Θεοχάρη** για την ευγένεια και το ταλέντο της να μιλάει κατευναστικά σε αγριεμένους, στον **Χρήστο Αντάρρα** για τις μεταφράσεις στα αγγλικά των ιστοσελίδων της Σχολής που ελπίζω να ολοκληρωθούν σύντομα, και ιδιαιτέρως στην **Έφη Μαλτέζου** που παρέμενε, σχεδόν καθημερινά, ως αργά το βράδυ στη Γραμματεία, μαζί με την Προϊσταμένη της Γραμματείας,
- στον **Μπάμπη Αργυρόπουλο** που αν και δεν ανήκει πια στη δύναμη της Σχολής εξακολουθεί να την αγαπά και να προσέχει τα διδακτήρια σαν να είναι μέλος της,
- στην **Κατερίνα Τζούκα** που την πρώτη χρονιά ήταν υπεύθυνη του γραφείου Κοσμήτορα,
- στον **Νίκωνα Γιαμά** που ήταν συνεχώς δίπλα μου, στο γραφείο Κοσμήτορα,
- στους πολλούς **υποψήφιους διδάκτορες** και **μεταδιδάκτορες** που με το επικουρικό εκπαιδευτικό έργο τους (ελάχιστα αμειφθέν και σε κάποιες περιπτώσεις μη αμειφθέν) βοήθησαν σημαντικά τις εκπαιδευτικές διαδικασίες της Σχολής (τα ονόματά τους αναγράφονται στους πίνακες αναθέσεων διδασκαλίας στον ιστότοπο της Σχολής).

Θα ήθελα να κλείσω το κεφάλαιο του απολογισμού με ιδιαίτερη αναφορά:

- στον Πρύτανη **Γιάννη Γκόλια**, για τις καλές και κακές στιγμές συνεργασίας σε θέματα του ΕΜΠ και της Σχολής,
- ομοίως, στους παλιότερους και νεότερους Αναπληρωτές Πρύτανη **Δημήτρη Παπαντώνη, Σπύρο Μαυράκο, Γιάννη Πασπαλιάρη, Άγγελο Σιόλα, Βαγγέλη Σαπουντζάκη**, και τους Κοσμήτορες των άλλων Σχολών του ΕΜΠ **Ηλία Τατσιόπουλο, Νίκο Μαρμαρά, Δημήτρη Τσαμάκη, Άρη Κοζύρη, Ελένη Μαϊστρου, Δημήτρη Ησαΐα, Ανδρέα Μπουντουβή, Γιάννη Ζιώμα, Κωστή Μαγουλά, Μαρίνο Κάβουρα, Γιάννη Πασπαλιάρη, Δημήτρη Καλιαμπάκο, Κώστα Σπύρου, Γρηγόρη Γρηγορόπουλο, Κώστα Φαράκο** και **Παναγιώτη Ψαρράκο**,

- στον νέο Κοσμήτορα της Σχολής **Νίκο Λαγαρό**, μαζί με θερμές ευχές για δημιουργικότητα και επιτυχία στο έργο του,
- σε αυτούς που *αυτοθούλως* (με πρωτοβουλία τους), κι *έξω απ' τα υπηρεσιακά πλαίσια* (δηλαδή με συνοδεία καφέ, τσαγιού, κρασιού ή τσίπουρου), με συμβούλεψαν *κριτικά* ή με ενθάρρυναν σε απλά και δύσκολα ζητήματα της Σχολής (αλφαβητικά): **Αίμη Παπαηλιού, Ανδρέας Λοΐζος, Βλάσης Κουμούσης, Γιάννης Βάγιας, Θέμης Ξανθόπουλος, Κώστας Σπηλιόπουλος, Μαρία Οικονόμου, Μαρίνα Πανταζίδου, Μιχάλης Καββαδάς, Νίκος Λαγαρός, Νίκος Μαμάσης, Νίκωνας Γιαμάς, Σέργιος Λαμπρόπουλος, Στρατής Μπαδογιάννης, Τάσος Στάμου, Χριστίνα Πλατή** (και σίγουρα έχω ξεχάσει κι άλλους).

Παράρτημα: Συμμετοχές των μελών της ΓΣ στις συνεδριάσεις της κατά τη διετία 2016-17 και 2017-18

Συμμετοχές	Όνοματεπώνυμο	Παρατηρήσεις	Συμμετοχές	Όνοματεπώνυμο	Παρατηρήσεις
19	Αβραάμ Τ. Κουτσογιάννης Δ. Λοΐζος Α.	Κοσμήτορας Αν. Κοσμήτορα	14	Καββαδάς Μ. Μπαλτάς Ε. Παπαδόπουλος Β.	
18	Θανόπουλος Π. Μπαδογιάννης Ε. Μπουκοβάλας Γ. Παπακωνσταντής Η. Παπανικολάου Π. Σπηλιόπουλος Κ. Ψυχάρης Ι.		13	Βουγιούκας Ε. Ζέρης Χ. Παντουβάκης Ι.Π. Παπαδημητρίου Α. Ραυτογιάννης Ι. Στάμου Α.	Εκπ. άδεια Απεβίωσε
17	Βάγιας Ι. Γερόλυμος Ν. Λαγαρός Ν. Μαμάης Δ. Μαμάσης Ν. Νουτσόπουλος Κ. Πανταζίδου Μ. Τρέζος Κ.		12	Ανδρεαδάκης Α. Βαμβάτσικος Δ.	
16	Κουμούσης Β. Νάνου Α. Πλατή Χ. Τσιαμπάος Γ. Ψαράκη-Καλουπτσίδη Π. Μαντζιάρας Ι.	ΕΔΙΠ	11	Μαλαμής Σ.-Α. Μπαλλής Α. Παντοπούλου Ε.	ΕΤΕΠ
15	Γεωργιάννου Β. Σαπουντζάκης Ε. Τσουκαλά Β. Βλάχος Γ.	Αν. Πρύτανη ΕΕΠ	10	Βιντζηλαίου Ε. Φραγκιαδάκης Μ	Εκπ. άδεια
			9	Γαντές Χ.	
			8	Βλαχογιάννη Ε. Γιαννής Γ. Γκαζέτας Γ. Παναγούλια Δ.	
			7	Δερματάς Δ.	Μερ. απασχ.
			5	Μακρόπουλος Χ.	
			4	Μουζάκης Χ.	Εκπ. άδεια
			3	Νεραντζάκη Μ. Σπυράκος Κ.	Άδεια λ. ασθ.
			2	Γκόλιας Ι.	Πρύτανης
			1	Αζοράκος Σ.	